

Необхідно зазначити, що розвиток українського суспільства йшов шляхом поступового розкладу первісного ладу, виникнення феодальних відносин і формування класу феодалів – земельних власників – і класу залежних від феодалів селян. Разом із розширенням на класи виникає і боротьба між ними, яка призвела в кінцевому результаті до виникнення феодальної держави.[2, с.32-33]

Виникнення держави як результат війн, насильницького підкорення одними людьми інших – таке пояснення походження держави відстоюють прихильники теорії насильства, відкидаючи внутрішні соціально-економічні причини походження держави. Тобто, держава, згідно цієї теорії, не є підсумком внутрішнього розвитку суспільства, а нав'язана йому ззовні сила.[3,с.27] Саме «насильство» лежить і в основі виникнення приватної власності»[4,с.32], а всі державно-правові інститути, що існують в суспільстві, виводяться ними з голого насильства.

Все вище сказане свідчить про складність процесу переходу суспільства до державності. На нашу думку, кожна з теорій, по-своєму висвітлюючи один із аспектів багатогранного процесу формування держави, робить свій внесок для поглиблення його пізнання. А отже, стає зрозумілим те, що різні концепції виникнення і призначення держави доповнюють один одного і сприяють уявному відтворенню більш повної і вірогіднішої картини цього процесу.

Список використаних джерел:

1. Кашанина Т.В. Происхождение государства и права. – М, 1999.
2. Кельман М.С., Мурашин О.Г. Загальна теорія держави і права – К, 2006.
3. Коталейчук С.П. Теорія держави та права. – К, 2009.
4. Кравчук В.В. Теорія держави і права: Опорні конспекти – К, 2007.
5. Нерсисянц В.С. Общая теория права и государства – М., 2000.
6. Хропанюк В.Н. Теория государства и права. – М, 1996.

Балашова ІринаОлександрівна
курсант2курсуННІФПСКМ
НАВС

Науковий керівник:
Тихомиров Д.О. старший викладач
кафедри теорії держави та права
НАВС, кандидат юридичних наук
ОСОБЛИВОСТІЗДІСНЕННЯ
ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ В
УКРАЇНІ

Для правової демократичної держави визнання та практичне здійснення прав і свобод людини та громадянина, гарантування їх захисту — є однією з пріоритетних функцій. Правоохоронна функція є провідною у системі внутрішніх функцій держави і передбачає гарантований захист прав і свобод громадян через встановлення ефективного правового порядку, забезпечення законності, захист національної безпеки[1].

Аналіз чинного законодавства свідчить, що в питаннях правової регламентації діяльності правоохоронних органів існує чимало прогалин, неточностей, суперечностей, які породжують багато проблем теоретичного і практичного характеру. Однією з таких проблем є проблема визначення поняття "правоохоронні органи". У Конституції України цей термін вживається лише раз, тільки в ч. 3 ст. 17. Проблемою є й відсутність законодавчого визначення ознак, за якими той чи інший орган можна віднести до правоохоронних[2].

У правовій конституційній державі правоохоронна та правозахисна діяльність є дуже близькими за змістом і значенням. Здійснення правоохоронної діяльності, суб'єктом якої є держава, передбачає застосування сили та примусу. Здійснення правозахисної діяльності, суб'єктом якої є як державні, так і недержавні організації, не вимагає застосування примусу[6].

В Україні правозахисну функцію, крім органів державної влади, також виконують інституції громадянського суспільства (громадські організації та рухи, ЗМІ та ін.), здійснюючи її «замість» або,

навіть, «всупереч» діям органів державної влади, зокрема – правоохоронних. Вплив неурядових організацій на правозахисну сферу і ступінь «проникності» їхнього контролю, природно, значно менший, ніж державний, але цей вплив має очевидну тенденцію до зростання[3].

Складовою державної правоохоронної політики є гарантії (гарантованість) реалізації прав і свобод людини та громадянина, що передбачає умови, засоби, способи, які забезпечують у повному обсязі охорону прав і свобод особи. Тому специфікою діяльності виконавчої влади стосовно прав і свобод громадян є гарантованість їх реалізації. У інституційно-організаційному аспекті провідна роль у забезпеченні прав і свобод людини та громадянина належить Президентові України, який, згідно зі ст. 102 Конституції України, є гарантом прав і свобод людини та громадянина. Реалізація цих повноважень Президента здійснюється через ініціювання законів, видання указів, спрямованих на забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Повноваження глави держави у сфері захисту прав і свобод громадян втілено у праві вето щодо прийнятих Верховною Радою України законів, у праві Президента скасовувати акти Кабміну, рішення голів місцевих державних адміністрацій, деякі інші нормативні акти у разі порушення ними прав і свобод особи в Україні[1].

Специфічною особливістю правоохоронної діяльності в сучасних умовах є застосування її як засобу управління і контролю за соціальною сферою, за розвитком господарської діяльності, за перебігом соціально-економічних процесів. Спостерігається розширення впливу органів прокуратури, юридичної практики на функціонування банківсько-фінансової сфери, на діяльність різних галузей народного господарства (таких як паливно-енергетичний комплекс, транспортні перевезення), а також на процеси приватизації, на управління підприємствами, у статутному фонді яких є частка державних коштів. Однак варто вказати, що передбачений лише вплив правоохоронних органів на економічні, фінансові, технічні рішення, що приймаються у процесі соціального управління. Такий вплив правоохоронних органів має запобіжну дію. Через виявлення контрабанди, припинення випуску неякісної продукції правоохоронні органи (органи прокуратури, служби безпеки, митні органи, прикордонні війська, органи внутрішніх справ, адвокатура) сприяють розв'язанню однієї з ключових проблем економіки — захисту вітчизняного виробника, подоланню негативних товарообмінних відносин. Така спрямованість правоохоронної діяльності проти небажаних соціально-економічних явищ, припинення протиправних дій має конструктивний характер і позитивно впливає на політичні процеси.

Деякі правоохоронні органи мають спеціальний предмет діяльності, що відбито у їх назві (служба), відомчому статусі, особливостях регламентації діяльності. В структурі Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки, Прикордонних військ України, Управління державної охорони, органів державної податкової служби, органів і установ Державної пенітенціарної служби є спеціалізовані підрозділи з виконання оперативно-розшукових дій.

Особливість предмета спеціальної правоохоронної діяльності полягає в пріоритетному виконанні правоохорони саме конституційного порядку, національної безпеки, виявлення, розслідування та припинення злочинів, виконання покарань[5].

Створення відповідних правових умов, адекватної нормативно-правової бази для існування й розвитку вільного громадянина є першочерговим напрямом державної політики. Водночас досвід існування та розвитку незалежної української держави свідчить: відсутність ефективного механізму забезпечення реалізації законодавства про права людини, чинної системи державних і недержавних органів, що забезпечують реалізацію цього законодавства, призводить до небажаних наслідків. Справді, прийняття справедливих законів на основі Конституції та відповідно до неї є важливим завданням, що має засвідчувати реальне визнання й забезпечувати ефективну дію принципу верховенства права в Україні[6].

Список використаних джерел:

1. Гетьманчук М. П. Політологія: Навч. посіб. для студентів, викладачів ВНЗ / М.П. Гетьманчук. — К., 2010. — 415 с.
2. Загумення Ю. О. Правоохоронні органи: поняття, ознаки, функції, особливості діяльності [Електронний ресурс] / Ю. О. Загумення - Режим доступу до ресурсу: <file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/30377.pdf>

3. Палій Г. О. "Щодо здійснення правозахисної функції організаціями громадянського суспільства". Аналітична записка. [Електронний ресурс] / Г. О. Палій // Національний інститут стратегічних досліджень при Президентові України - Режим доступу до ресурсу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1283/> 4. Кунченко-Харченко В. І. Правознавство / В. І. Кунченко-Харченко, В. Г. Печерський, Ю.

Ю. Трубін // Міністерство освіти і науки України, Черкаський державний технологічний університет. – Черкаси: ЧДТУ, 2009 – 471 с.

5. Маляренко В. Т. Суд, правоохоронні та правозахисні органи України / В. Т. Маляренко. – К.: Юрінком Інтер, 2004.

6. Корнієнко П. С. Співвідношення понять і практики здійснення правоохоронної та правозахисної діяльності в Україні [Електронний ресурс] - Режим доступу до ресурсу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Chkup_2014_3_15.pdf

Баркар Олександр Анатолійович
викладач кафедри криміналістики
Національного університету
«Одеська юридична академія»

ПРЕДМЕТ ЗЛОЧИННОГО ПОСЯГАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ РОЗБОЇВ, ВЧИНЕНИХ НА АВТОТРАНСПОРТІ

Мета вчинення розбоїв, вчинених на автомобільному транспорті спрямована на заволодіння майном, що має для злочинців певну цінність і призначене для задоволення тих чи інших потреб.

Найчастіше предметом посягання при здійсненні розбійних нападів є гроші, у тому числі й іноземна валюта, що виступають як універсальний засіб для задоволення найрізноманітніших людських потреб. При цьому злочинці прагнуть у першу чергу заволодіти валютою (доларами США або Євро). Вибір грошей як предмета посягання пояснюється і тим, що злочинцю не потрібно організувати реалізацію викраденого, до того ж деякі з них добре усвідомлюють можливість використання такого майна слідчими органами для їхнього розшуку і викриття.

Іншу велику групу предмету посягання утворює різне майно. Спектр майна, що викрадається, дуже широкий: найчастіше, це - ювелірні вироби, телерадіоапаратура, комп'ютерна техніка, одяг, взуття, спиртні напої, рідше – автомобілі, меблі, цінні вироби, продукти харчування. Частина викраденого майна злочинці продають, як правило, через знайомих, реалізаторів; іншу частину використовують як подарунки родичам, друзинам, співмешканцям, коханкам та ін.; ще іншу – використовують для певних особистих споживчих цілей (як їжу, питво, обстановку свого житла, одяг й ін.).

Предмет злочинного посягання тісно зв'язаний з місцем його перебування, збереження (вантажний автомобіль, легковик) і потерпілим – власником майна, що володіє майном чи відповідальним за зберігання майна, що викрадається. При постановці мети злочинцями оцінюються й аналізуються, насамперед, три названі елементи в їхньому взаємозв'язку: предмет посягання – місце його перебування – жертва. Якщо майно, що викрадається, знаходиться безпосередньо при потерпілому (гроші, ювелірні вироби,), у розрахунок беруться предмет посягання, жертва й обстановка. У той же час злочинцем враховуються різні фактори обстановки нападу: просторово-часові фактори, присутність інших осіб, можливість швидко сховатися з викраденим та ін.

Характер, кількість і обсяг викраденого майна в сукупності з умовами його зберігання, наявністю або відсутністю тих чи інших заходів, що охороняють його від злочинного посягання, істотно впливають на зміст підготовки до вчинення злочину та способу здійснення злочинних намірів, на вибір і особливості знарядь і засобів, що використовуються.

Бевзо Юлія Назарівна, 2 курсу
ННПФПСКМ НАВС
Науковий керівник: